

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra sociální pedagogiky
Posudek oponenta bakalářské práce

Autor práce: Michaela Osobová

Oponent práce: Gabriela Slaninová

Téma: Agresivita dětí předškolního věku

Téma Agresivita dětí předškolního věku je aktuální, autorka se výzkumně soustředila na populaci pedagogů mateřských škol a zjišťovala jejich mj. informovanost, zkušenost s agresivním chování u předškolních dětí. Dotazovala se také na metody prevence a řešení, které pedagogové v MŠ používají.

V úvodu autorka zmiňuje mj. osobní i profesní motivaci k výběru tématu a formuluje základní výzkumnou otázku, která je poměrně široká, nicméně autorka ji dále specifikuje a objasňuje tak, co bude předmětem jejího zkoumání. Informuje o charakteru práce, představuje volbu výzkumné strategie, metodu sběru dat.

Úvodní kapitoly charakterizují s respektem k cíli práce věkovou kategorii předškolního věku, v souladu s formulací SVO 4 soustředí svoji pozornost na difference v chování děvčat a chlapců. Pokračuje tématem agresivity a agrese a od obecného vymezení tohoto fenoménu postupuje ke specifikaci agresivních dětí a faktorům, které ovlivňují agresivní chování u dětí a zvláštní zřetel věnuje rodině jako jednomu ze zásadních činitelů. Pro představení forem agrese je využito především dělení dle Martínka (2015), které je totožné s dělením dle Čermáka (1999) a dále Svobodův (2014) model. Drobnou připomínku mám k tomu, že diplomantka sepsané typologie neporovnála a nepřipojila autorský závěr. Autorka neopomíná v současné době aktuální vliv médií, podkapitola je stručná, ale zásadní informace jí neschází.

Výzkumné šetření je uvedeno stručným teoretickým východiskem. Autorka informuje o výzkumném cíli, který dále vysvětluje, výzkumném předpokladu, vědecko-výzkumném problému a následně formuluje hlavní výzkumnou otázku, která ladí s výzkumným cílem. ZVO je sycena šesti specifickými výzkumnými otázkami, z kterých je k ZVO patrný přímý vztah. Na s. 26 uvedené tazatelské položky splňují nároky na scénář polostrukturovaného interview. Ocenění zaslouží provedení pilotáže. Charakterizována je výzkumná strategie, metoda sběru a analýzy dat, výzkumný vzorek a nechybí záznam o průběhu šetření a etických nárocích. Výsledky jsou strukturovány spíše dle SVO – alespoň názvy kategorií se s nimi překrývají, autorka místy připojila vlastní komentáře, vlastní zjištění komparovala s tvrzeními odborníků. Shrnutí výsledků výzkumného šetření respektuje zodpovězení specifických výzkumných otázek a poté i výzkumné otázky hlavní (základní). Autorka potvrdila výzkumný předpoklad a konstatuje, že respondenti mají dostatek informací o agresivitě a

agresi dětí v MŠ, mají s ním zkušenost, dokáží popsat příčiny a faktory, které toto chování ovlivňují a snaží se preventivně působit. V závěru práce shledáváme mj. zobecňující shrnutí obsahu práce a výsledků šetření, návrhy pro praxi.

Autorka zpracovala téma nosné, zajímavé a s potenciálem praktického uplatnění. Úvodní kapitoly jsou stručné, výstižné a neobsahují nadbytečné pasáže. Diplomantka v nich prokázala, že se dovede držet cíle a text orientovat tímto směrem. Je také zachován postup od obecných témat ke specificky vztaheným k cíli práce. Empirické šetření realizovala za využití rozhovorů s pedagogy MŠ a získaná data kategorizovala – názvy kategorií se ale překrývají se zněním SVO, případně tazatelskými položkami - proto nelze nahlížet analýzu jako provedení kategorizace, kdy kategorie takzvaně „vyrosté“ z textu, ale jde spíše o analýzu dle předem stanovených okruhů zkoumání. To je škoda, protože např. u autorkou nazvané kategorie *Rozdílnost v projevech agresivního chování u dívek a chlapců předškolního věku* by název kategorie, aby lépe splňoval nárok na kvalitativní analýzu dat a dostál nároku první fáze zakotvené teorie, mohl znít *Chlapci v předškolním věku jako iniciátoři agresivního chování*. Práce jako celek zasluhuje ocenění pro orientaci do praxe a snahu realizovat sondu do zjišťování agresivních projevů v prostředí MŠ s předpokladem zajistit tak efektivní prevenci či řešení tohoto jednání.

Formální a jazyková stránka práce: BP je zpracována bez zásadních stylistických a gramatických nedostatků.

Citovaná literatura a zdroje jsou především aktuálního data. Rozsah citovaných zdrojů je rozsáhlý, což zasluhuje ocenění. V textu byly zdroje vhodně propojovány. Jsou zařazeny cizojazyčné zdroje. Text počtem stran splňuje nároky kladené na bakalářské práce.

Připomínky a otázky k obhajobě bakalářské práce:

1 Na s. 14 píšete, že by se lidé měli učit s agresivitou pracovat a rozvíjet její pozitivní stránky – máte nějaký nápad jak by v tomto mohl být nápomocen sociální pedagog?

2 Na s. 22 uvádíte, že je nutné uspokojovat pět základních vývojových potřeb, aby vývoj dítěte probíhal bez větších potíží. Citujete je dle Martínka (2015). Jedná se ovšem o autorský koncept potřeb dle Pessa a Boyden-Pessa a můj dotaz zní, zda se na autory tohoto konceptu ve svém textu autor knihy *Agresivita a kriminalita školní mládeže* odkazuje.

3 Prosím, k obhajobě BP přineste přeformulované názvy kategorií tak, aby splňovaly lépe nároky na kvalitativní analýzu textu.

10. 4. 2017

.....
Datum

.....
Podpis oponenta práce